

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Series Romanorum Pontificum Cum Reflexionibus
Historicis**

Kolb, Gregor

Augustæ Vindelicorum, 1727

VD18 14497719

Seculum Nonum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70934)

nonnulli referunt, orbarunt. Fateri hos ipsos Scriptores cogit veritas; Imperatores Romanos tum per se, tum per Legatos suos in præsentia Romanorum Pontificum juramentis sæpe editis plurima promississe & confirmasse plurima, plenam fidem iisdem dictis testim. omnis impetraturi. Verùm minimè sufficient hæc tum Lutheranis tum Calvinianis, ut sibi persuadeant, Romanos Pontifices perinde fuisse constitutos judices supremos Romanorum Imperatorum aut Regum. Igitur nec fuit constitutus Leonis III, judex Carolus M, etsi in hujus præsentia ille jurejurandò causam suam dixerit, & plenè absolverit triumphante innocentia.

Seculum Nonum.

C. Stephanus V. Romanus.

EX testimonio Bucelini summò locò Romæ natus, inter D. Benedicti viros Religiosissimos infimò locò contentus vivere didicit, donec denique exquisitæ virtutis atque doctrinæ adminiculò summum conscendit dignitatis apicem; decimo enim post obitum D. Leonis III, die unanimi electorum consensu inter exultantis populi plausus Summus Pontifex electus est. Verùm brevè gaudia excepit luctus; namque tertio post electionem mense à furiosis popularibus suis ex Italia abire compulsus venit in Galliam, ubi à Rege Ludovico in campis Rhemensibus ter repetita genuflexione exceptus fuit, Rhemis verò Ludovicum cum Irmengarde balsamò regiò inunxit, coronam geminam regis imponens capitibus Stephanus; ex Gallia Romam repetens vitæ metam attingit septimo Pontificatûs mense, an. 817.

CI. Paschalis I. Romanus.

INTER D. Benedicti filios Abbatis & Patris loco habitus, à Leone III, sacra purpura ornatus, die demum post obitum Stephani V, altera unanimi Clericorum calculo Summus electus est Pontifex, quamquam invitatus maximè, ac reluctans. In Oriente Iconoclastæ gravissimos tumultus identidem magis fovebant, quibus fortissimè resistit Theodorus Studita

Studita Fidei Orthodoxæ propugnator constantissimus à Leone Armeno Imperatore carceri ob hanc causam inclusus; in eodem tamen à carnifice servatus multorum solatio fuit. Misit is aliique in Oriente Præsules suos ad Paschalem Legatos, cum quibus plurimi Græcorum venere Religionis causa domo patria pulsi, quos omnes summa humanitate exceptos Paschalis sibi servavit. Interea Leo Imperator dum nocturnæ in templo Psalmodiæ interest, à conjuratis comprehensus occiditur, frustra auxilium ab Imagine Dei Crucifixi expectans, quam manibus correptam hostium gladiis objecit. Jucundior paulò rerum facies in Occidente tunc erat; Ludovicus enim Imperator ut Ecclesiæ jura sacra teclaque conservaret, manu Imperatoria confirmavit denuò jura Ecclesiæ à Constantino & Carolo utroque Magno Cæsare, jam confirmata, quibus Romam, Patrimonium D. Petri, Exarchatum, Siciliam, Corsicam & Sardiniam comprehendit Ludovicus. Atque ne ullus dubio locus superesset, Juris Corpori inserta est hæc Jurium Ecclesiasticorum confirmatio. Cæterùm D. Cæciliam per somnium sibi præsentem vidit, cujus deinde cadaver inventum Orthodoxorum publicæ venerationi exposuit; Pontifex eum in finem templum quoque extruxit ejusdem Divæ honoribus consecratum & multorum DD. Martyrum Reliquiis exornatum. His aliisque Religiosissimis gestis vitam suam exornatam finiit an. 824. Sed, 7.

CII. Eugenius II. Romanus.

CONTRA plures uni Eugenio primùm erat pugnandum, ut quietam Sedem haberet; Zinzinus enim Cardinalis à seditiosis quibusdam hominibus Eugenio præhabitus vincendus erat opera etiam filii Lotharii, quem Pater Ludovicus cum expedita manu miserat. Armis victricibus accessit Pontificia Constitutio, qua cautum voluit Pontifex, *ne ad electionem Romani Pontificis quispiam deinceps veniret, nisi illi, qui ex antiqua consuetudine Patrùmque laudabili instituto jus eligendi Pontificem haberent; qui secus facerent, Pontificis ac Cæsaris gratiâ exciderent, exilioque damnarentur.* Ludovicus Pius tunc Occidentis Imperator esse perrexerat, Michaël Balbus Orientis Imperator esse cœperat, uterque de cultu sacrarum Imaginum sollicitus, hic, ut abrogaretur, ille, ut promoveretur; litteræ proin à Michaële ad Ludovicum datæ tanti valuerunt, ut Parisiis ea super re gravissimæ

vissima fuerit indiſta diſputatio, in qua Nicæni Concilii II. acta & cultus Imaginum graviter fuiſſet periclitatus, niſi Eugenius ſanioris doctrinæ radiis errantium caliginem diſpuliffet. Fuere alia plurima, quibus nomen optimi Pontificis ſibi vendicavit, inter quæ pauperum, viduarum atque aliorum indigentium amor ac ſtadium ita enituit, ut paſſim *pupillorum Pater ac viduarum Tutor* diceretur. Hi igitur fuere, qui copioſiſſimis lacrymis parentârunt Eugenio, dum anno 827, Sed. 3. jam ipſis ereptus eſt.

CIII. Valentinus, Romanus.

CONCORDI Historicorum veterum calamo laudatus D. Benedicti quondam alumnus Religioſiſſimus, dum Pontificum venit in numerum, Antecellorum ſuorum veſtigiiſ gnaviter inſiſtere laboravit, id operis molitus maximè, ut corruptos Seculi mores emendaret. Verùm dum bene vix cœpit, jam finiit die Pontificatûs ſui quadrageſimo mortuus. Mortem ipſe precibus optaſſe & exoraſſe dicitur; maluit nempe citò mori, quàm inter ſummos honores & labores ſumma experi-ri diſcrimina.

CIV. Gregorius IV, Romanus.

MONASTERIIS D. Benedicti aſſuetus magis, quàm officiis publicis agrè conſenſit iis, qui ipſum Pontificem primò dixere. Eo tamen in munere confirmatus viros regulâ, virtute & doctrinâ ſibi pares in Daniam, Sueciam aliâſque Septentrioni proximiores regiones miſit, ut Fidei lumine ignorantia tenebras diſpellerent. Graviffima eodem tempore liſ orta Ludovicum Imperatorem inter & quatuor huius filios Occidentis Imperium pugniſ ac cædibus repleverat, quos ut mutuò ſibi conciliaret, Gallias fruſtra adiit. Romam igitur reverſus Summi Pontificis munus mirè illuſtravit Divorum honori intentiſſimus: Divi enim Gregorii Magni Reliquias in D. Petri templum tranſtulit, feſtam etiam Omnium Sanctorum lucem Romæ hæctenus tantùm celebratam, deinceps verò ubique terrarum celebrandam inſtituit, occurrens hac in parte Theophilo Orientis Imperatori, qui ſublato patre Michaële Balbo plùs omnibus tyranniſ prioribus ſerviit in Divorum Imagines.

gines & harum cultores; quibus tamen Superi non absque miraculis ad-
stitere; Lazarus enim pictor peritissimus, licet manibus à Theophilo ad-
ustis & mutilatis, pingere perrexit Divorum icones plurimas, penicillum
dirigente digito DEI. Tum verò mors summis imminere ac imperare
Capitibus plus solito crebrius instituit; intra triennii enim ferè spatium ra-
puit Ludovicum & Theophilum Imperatores, & Gregorium Pontificem,
quorum ultimus est mortuus anno 843. Sed. 16.

CV. Sergius II. Romanus.

UNANIMI Clericorum Suffragio ex D. Benedicti olim Monacho
in Summum Pontificem mutatus à Lothario Imperatore maximi
est habitus; qui proin filium suum Ludovicum misit, ut coronam
regiam ab hoc novo Pontifice imponendam fusciperet. Verum hostis
potius, quàm amicus videri poterat veniens Ludovicus; adeò ejusdem
exercitus totam terruit Italiam raptò vivere jam assuetus. Eam ob cau-
sam templum D. Petri clausum custodivit Sergius, dum excepit Ludovi-
cum, significans eidem, ædem hanc non nisi amicis patere. Amicum
igitur Romanæ Ecclesiæ se palàm professus Ludovicus, mox apertas tem-
pli valvas vidit, per quas introductus rem inter Divinam regiã fuit purpurã
& coronã à Pontifice ornatus. Die à coronatione octav. Papiam cum copiis
suis repetiit, & inde Galliam exultante tota Italia, quæ vix unquam talem
experta est amicum. Gallos ex Italia reduces secuti sunt Saraceni ex Afri-
ca, qui dum Italiam & Romam ipsam vastarunt, Sergium curis & dolori-
bus confecerunt an. 847, Sed. 3.

CVI. D. Leo IV. Romanus.

EX illustri parentum domo in D. Benedicti familiam Sanctissimam
dum transit, inde in Purpuratorum Patrum venit numerum, ut
omnium denique Pater foret. Paulò antequam electus est Pon-
tifex, Saraceni penitus expilârunt D. Petri templum, quod ut resti-
tueretur, laboravit in primis Leo, *diligens decorem Domûs DEI*; at-
que ut idem templum adversus quosvis hostium assultus tutum foret, ad-
jecit eidem varia munimenta, quæ suo de nomine urbem Leoninam vo-

R. P. Kolb Series Pont. Pars II.

R

cavit

cavit. Hoc ipso opere, aut veriùs oratione sua coelos penetrante effecit, ut reduces ex Italia in Africam Saraceni grande naufragium passi, unà cum ablatis spoliis plurimi eorum maris fluctibus hausti fuerint. Redière tamen cum tempore barbari spe prædæ alleciti. Verùm Orthodoxus exercitus à Leone tum oratione potentissima, tum sacro pabulo munitus faciliè vicit barbarorum classem. Idem Leo perfectum dedit, ut Lotharius & Ludovicus cum successoribus Imperatoribus æqui bonique consuluerint, *ne deinceps Casares sese electioni Pontificum vel assistendo, vel consentiendo s vel confirmando immiscerent*; abolito penitus abusu, quo nonnulli Imperatorum confirmationem Summi Episcopi sibi vendicabant viribus, quam juribus potentiores. Hæc aliàque fuère, quibus mirificum Dei in se favorem attraxit; crucis enim signo incendium Romæ tristissimum extinxit, & pestiferum basiliscum præsentente copioso populo die Assumptæ in coelos Virgini sacra suis precibus abegit. In coelos etiam ipse, ut arbitrari fas est, assumptus est anno 855. Sed. 8.

CVII. Benedictus III. Romanus.

EX D. Benedicti viridario germen floridum in Ecclesiæ vineam transplantatum uberrimos fructus dedit Benedictus; primò enim Pontificii ad Casarem Legati munere functus, & tandem ipse licèt maximè invitus Pontifex creatus Anastasium Cardinalem habuit adversarium, cujus dolis primùm Imperator Ludovicus II. circumventus, exercitum in Italiam misit, qui Duce Anastasio ædem D. Petri spoliavit, ipse verò Anastasius summam Sedem conscendit Benedicto Pontifice in custodiam dato. Denique tamen ipsis Gallis Benedicti innocentiam & dignitatem satis agnoscentibus, idem denuo probatus est Pontifex suoque folio restitutus, cum quo ipse Ludovicus in Italiam veniens res maximi momenti cum Pontifice transegit, postquam pater Lotharius Imperatorium diadema D. Benedicti habitu commutavit, Prumiense Monasterium in Ducatu Trevirensi situm ingressus. Tum in Oriente etiam Ecclesiæ Romanæ status felicior esse rursus cœperat; præter Divi enim Ignatii Constantinopolis Patriarchæ nuncios etiam Michaël III. Imperator Theophili patris melior filius Legatos cum pretiosissimis donis ad Benedictum miserat. Inter Legatos fuit etiam Lazarus ille artis pictoriæ peritus Monachus, cujus manus Theophilus mutilari jusserat. Rebus igitur tum in Oriente

Oriente tum in Occidente bene compositis Benedictus solis instar mundo occidit, ut in coelo oreretur anno 858. Sedis 2.

CVIII. Nicolaus I. Magnus, Romanus.

PASSIM scribunt Historici, Magno Gregorio aut Leoni Magno Pontificibus æqualem fuisse Nicolaum Magnum. Et sanè Magnus jam erat in parvo puero; hunc enim cum vir vates vidisset, Nicolai parentem rogavit, permitteret filium suum Sacræ Scripturæ imprimis eruditione imbui; fore enim tempus, ut eadem indigeret. Atque eam, quam vates optaverat, eruditionem abundè Nicolao dedit à D. Benedicto relicta vivendi methodus primas virtuti, secundas doctrinæ tribuens, in quibus ita profecit, ut Magnum Nicolaum maximi fecerint ipsimet Pontifices Maximi, Sergius II. Leo IV. & Benedictus III. quorum ultimi corpus exanime dum propriis manibus immisit mortali tumbæ, ipse ex ejusdem tumbæ tenebris reductus universæ Ecclesiæ lucere est jussus, gratissimus Pontifex universo populo, imò Imperatoribus & Regibus Orthodoxis omnibus, præsertim verò Ludovico II. Cæsari, qui venienti in Galliam processit obviam, more majorum manu dirigens equum Pontificium. In Italiam redux aquarum alluvione urbem pene totam inundantem invenit. Plurimorum igitur periculis & inopiæ per suos adesse studuit par periculis maximis Magnus Pontifex. Dum Romæ rursum esse bene cœpit, ubivis locorum longa Pontificis manus cunctis præstò fuit, quam ante alios Bulgarorum in Orientali Moscovia Rex expertus est, qui per operarios à Nicolao missos ad Romana Sacra cum subdito populo conversus, coronam regiam in filium transtulit, suum ipse caput D. Benedicti Regulis totum conformans. Orienti tunc imperabat Michaël III. cujus mater Theodora, supremi verò in aula ministri erant Barda Theodoræ frater & Photius, quorum ultimus D. Ignatiò Patriarchâ Constantinopolitanò in exilium pulsò Patriarchatum invasit, suffultus auxiliò Michaëlis primò indè verò Basilii Imperatorum. Datum igitur ab hoc extremæ malitiæ homine initium schismati Græcorum longissimo, ex quo gravissimum dolorem conceperat Nicolaus, quem auxerunt etiam incestuosæ nuptiæ Lotharii Lotharingiæ Regis, qui Tiethbergam repudiavit, ut Waldradam sanguine sibi proximè conjuncta foeminam

R 2

duce-

duceret. Huic igitur & Orientis tumultibus fortissimè restitit Nicolaus usque ad mortem, quam obiit annò 868. Sedis 9.

CIX. Hadrianus II, Romanus.

STEPHANO & Sergio Pontificibus sanguine junctus, Nicolao II, vitæ methodo conjunctior fuit ex eodem D. Benedicti Ordine progressus. Bis Pontificatûs honorem deprecatus est, tertia tandem vice preces non sunt auditæ; anno igitur atatis 75. creatus Pontifex Lotharium Lotharingiæ Regem Romæ Sacram Synaxim è manibus Pontificis accepturum interrogavit, num Waldradam seriò dimiserit. Dimisisse se reipondenti Regi S. Hostiam impertivit, aulicis etiam regium exemplum secutis; quibus omnibus DEL judicium est comminatus, si verba factis non consentirent. Et sanè non consensisse probavit eventus; annò enim proximò & Rex & Aulici extremum diem clausurunt. Multa alia ut componeret Hadrianus, aliquot Conciliis opus erat, ex quibus alterum Romanum, alterum Constantinopolitanum Oecumenicum fuit, in quibus rejectus Photius, Ignatius verò Patriarcha Constantinopolitanus Sedi suæ restitutus est. Plura conciliabula à Gallis eodem tempore fuere celebrata, & inter hæc Metense, in quo adnitentibus Episcopis Galliæ regnum à Ludovico II. Imperatore ad Carolum Calvum iniquè translatum fuit, Hadriano causæ iniquitatem detestante, quorum priori, Ludovico nimirum Saracenorum in Italia quondam victori coronam geminam, ut universus populus concederet, effecit. Inter ejusdem virtutes numerata meritò venit in pauperes liberalitas, quam probasse visi sunt Superi miraculis; minister enim Pontificius ab Hadriano quadraginta denarios in pauperes elargiri jussus ingentem multitudinem ita donavit, ut eorum singuli tribus donati argenteis liberalitatem hanc novam ad coelos extulerint. In coelos ipse Pontifex evolavit an. 872. Sed. 4.

CX. Joannes VIII, Romanus.

TRES Imperatores unus Pontifex Joannes coronavit, nimirum Carolum Calvum, Ludovicum Balbum & Carolum Crassum, serviens tempori vix non temporum homo Joannes. Eorum tamen Impera-

Imperatorum parùm adjutus auxiliò turbata omnia expertus est in Italia, impunè interea grassantibus Saracenis quibus gravem pecuniæ summam in annos singulos solvere promisit necessitate omne consilium superante. Cæterùm famæ suæ turpissimam inussit notam, quòd suadente Imperatore Basilio in Sedem D. Ignatii mortui admiserit Photium à Concilio Constantinopolitano III. Oecumenico VIII. condemnatum. Agnovit equidem errorem suum mox Joannes, atque eundem è summo Vaticani loco palàm detestatus est, sed serò nimis. Peperit hoc facinus, uti habet quorundam Historicorum relatio, Joanni nomen non viri, sed foeminæ inter hæreticos potissimùm declamatæ. Mortuus est anno 882. Sedis 10.

CXI. Marinus I. Gallus.

QUATER Constantinopolim Legatus Pontificius venit summæ fidei apud Antecessores suos, qui Marini operâ usi sunt contra Basilium Imperatorem & Photium, quorum minas & promissa ipse creatus Pontifex parvi duxit, declarans irrita Joannis VIII. acta, condemnans denuo Photium atque restituens Formosum Portuensem Episcopum à Joanne VIII. depositum. Ita de Marino I. habet pars Historicorum maxima. Non ita tamen laudârunt eundem Platina & Genebrardus; malis enim artibus Summum Pontificatum sibi peperisse scripsit uterque. Utrique autem Scriptori huic occurrit Victorellus & Ciaconius laudem maximam tribuentes Marino, qui mortuus est anno 884. Sedis 1.

CXII. Hadrianus III. Romanus.

IMPERANTE Carolo Crasso cùm Germanos inter & Gallos identidem magis ferverent diffidia, Itali à Saracenis ex Africa in Italiam transeuntibus continuò vexati; collatis consiliis Pontificem adierunt eumque armis veriùs quàm precibus adegerunt ad Decretum formandum, quo statuit, ut si Carolus Crassus sine prole mascula decessisset, Imperator Italus crearetur: quàm parùm enim à longo jam tempore Italiæ per Germanos Imperatores prospectum foret, per Saracenos apertissimum

fieri, nunc Cassinum montem, nunc Romam ipsam, nunc urbes alias & provincias depopulantes querebantur. Majora in dies mala minabatur Oriens; Basilius enim Imperator & Photius Pseudo-Patriarcha malè cœptam telam pertexere perrexerunt spe ultima in armis posita, si suum precibus pondus deesset. Verùm magno animo contempsit tum preces, tum minas utriusque Hadrianus; eam ob causam litteras irarum plenas, Romam miserunt, quas tamen non vidit ampliùs Pontifex morte præcludente oculos. An. 885. Sed. 1.

CXIII. Stephanus VI. Romanus.

POST varia divinæ providentiæ spectacula & humanæ superbiæ molimina successit Basilio patri filius Leo V. Imperator, qui probè perspectis Photii & Santabareni ejusdem focii fraudibus hunc oculis orbatum & flagellis cæsum Athenas exulem misit, illum verò monasterio inclusit, Pontificem autem dein per litteras rogavit, ne gravaretur fratrem Imperatoris Stephanum Constantinopoli Patriarcham præficere; ejus etiam votis annuit, non item precibus alterius Imperatoris Romani Caroli Crassi, qui Rizardam conjugem dum repudiare cogitabat, mortem meditatus est Stephanus anno 891. Sed. 6.

CXIV. Formosus, Romanus.

ANICOLAO I. Portuensi Ecclesiæ præpositus, à Joanne VIII. ab eadem remotus, à Marino I. eidem Ecclesiæ restitutus, & demum ob Apostolicos in Gallia & Bulgaria exantlatos labores Pontifex creatus, Antipapam Sergium sibi oppositum sustinuit, qui eò progressus est audaciæ, ut ad aram se stiterit jamjam accepturus Pontificis insignia; quem tamen Romani ab altari abreptum removerunt. Pontifex igitur confirmatus Formosus, ut rebelles Italorum animos compesceret, Guidonem Spoletanum Ducem coronavit Cæsarem. Verùm parùm profuit Formoso infirmum aliàs Ducem exornasse coronâ Imperatoriâ: Guido enim omni accepti beneficii immemor Sergii partibus adhæsit meritò numeratus inter apertos Formosi hostes, quibus tum intram extra urbem coarctatus in suppetias vocavit Arnulphum Ludovici Germanorum Regis nepotem, qui cum expedito Germanorum exercitu

exercitu præstò fuit in Italia, ubi capto beneficio præcurrentis leporis Româ severam de Pontificis hostibus vindictam sumpsit. In Imperatorem demum inauguratus nec coronam nec vitam retulit in Germaniam; annis tamen duobus ad plures prævit Formosus Arnulpho, anno nimirum 896. lenta uterque morte extinctus, Formosus scilicet curis confectus, Arnulphus verò veneno eneetus. Sedit ille annis, 5.

CXV. Stephanus VII. Romanus.

BONIFACIUS Romanus vir improbus, & ob id bis quondam, à Diaconatu nimirum & Presbyteratu depositus non modo ambire, sed invadere etiam non est veritus Pontificios honores, quibus per dies quindecim abusus est multorum vi ac violentiâ suffultus. Pulso hoc demum homine haud melior à Clericis in Supremam Sedem promotus est Stephanus VII. qui corpus Formosi Pontificis è tumulo in Pontificium Thronum relatum, & insignibus sacris indutum verbis gravissimis excepit, in mortuo sibi vivum fingens, inde verò iisdem sacris insignibus exutum tribusve digitis mutilatum in Tyberim abjici jussit. Originem tanti odii refert Parvinius hisce verbis: *hujus simulateis causam fuisse referunt, quòd in adipiscendo Pontificatu ei Formosus aliquando contrarius fuerit.* Verùm dedit DEO mox poenas hic Stephanus; à Romanis enim, licet ipse Romanus, captus, in carceremque coniectus, demum jugulatus est an. 900. inchoatò. D. Benedicti alumnum quondam fuisse, referunt Historici quidam. Si itaque horum relatio veritati sit consentanea, totus diversus fuit ab iis, quos D. Benedictus & ejusdem successores Ecclesiæ educaverunt Pontifices. Sedem Pontificiam annis pene quatuor fœdavit.

CXVI. Romanus I.

STEPHANI VII. gesta dum improbavit, sua acta maximè probavit. Est hæc prima & ultima laus, quam nobis de Romano reliquere annales Veterum. Mensibus tantùm quatuor Pontifex vixit.

CXVII. Theo-

CXVII. Theodorus II, Romanus.

BREVISSIMO etiam compendio comprehenduntur gesta Theodori II. Stephani scilicet furorem improbavit etiam, reddens Formoso suum honorem; imò huic DEUS restituit palàm, dum enim cadaver Pontificis ex Tyberis fluctibus in templum D. Petri relatum fuit, Divorum imagines supra aras & templi parietes erectæ capite inclinare sunt visæ raro indicio hominibus relicto, ut quo honore dignus foret Formosus, intelligerent. Dies 20. tantum Pontifex fuit.

Reflexiones Historiæ supra Seculum IX.

OCTODECIM numeravimus hoc Seculo Pontifices, ex quibus duo in re Dogmatica errasse dicuntur, nimirum Nicolaus I. & Stephanus VII. ; Nicolaus enim docuit, valere Baptismum in nomine Christi collatum, omiffis nominibus Divini Patris & Spiritûs, Stephanus verò irritavit acta Formosi Pontificis antecessoris sui, proinde censuit, Sacramentum pendere è virtute seu probitate ministri, qui error est in Fide manifestus.

Responsio I.

NE longiores C. Bellarmini hanc in rem datas responsiones describere opus sit, paucis easdem hic annotasse sufficiat, quibus ostendit, fuisse illo tempore hanc ipsam D. Ambrosii & aliorum sententiam, Baptismum nempe in nomine Christi collatum, esse validum, Nicolaum proinde non egisse partes Romani Pontificis, sed Doctoris privati, veluti egit D. Ambrosius. Nec fuit hac de re interrogatus Pontifex, sed an firmus sit Baptismus à Judæo vel Pagano collatus? quem firmum esse respondit Nicolaus responsum definitione Pontificia stabiliens.

Responsio II.

FATETUR candidè C. Bellarminus, errasse Stephanum VII. & Sergium III. sed in questione facti, non juris. Si enim Historia à pluribus
Pon-

Pontificibus hujus & sequentis Seculi continuata ritè inspiciatur, apparebit, præcipuam, seu potiùs unicam quæstionem fuisse, an Formosus fuerit legitimus Pontifex, in qua quæstione errasse Stephanum & Sergium liquido satis constat. In confirmationem responsionis additur, quòd nec Stephanus nec Sergius Decretum ediderint, quo voluissent decernere ac debuissent, ordinatos ab Episcopo degradato esse iterum ordinandos, in quo utique errasset uterque contra fidem; sed solùm jusserint iterum ordinari eos, qui fuerunt à Formoso in numerum Clericorum cooptati. Quod mandatum non ex ignorantia aut pertinaci errore, sed ex odio in Formosum concepto provenit. Hinc notat Sigebertus in Chronico supra annum DCCCCIII, à Stephano furioso Pontifice reclamantibus pene omnibus exauctoratos fuisse omnes Clericos à Formoso Pontifice priùs ordinatos.

Reflexiones & Responsiones ad alia adversariorum Objecta.

UT tam doctorum, quàm indoctorum, desiderii satisfiat identidem cupientium Hübnerianas fabulas refutari, ideo ejusdem crises supra Seculum nonum nobis relictas rebus nostris interponamus. Ex quibus annotare lubet sequentia puncta:

- I. Diffidia inter Caroli M. nepotes exorta occasionem dedisse Romanis Pontificibus *piscandi in turbido.*
- II. Sergium II, ex Romanis Pontificibus primum fuisse, qui mutarit nomen,
- III. Joannem VIII, fuisse foeminam &c,
- IV. Nicolaum I. coepisse prohibere Sacerdotibus matrimonia,
- V. Carolum Calvum à Joanne VII coronatum fuisse, & ob hoc Carolum prætendisse jus suum ad Imperium; & inde provenisse, ut populus credere coeperit, neminem posse creari Cæsarem, nisi coronandum à Romano Pontifice.

Responsio I. ad I.

QUID in *Seculi hujus turbido* Romani Pontifices quasi piscando ceperint præter animas, nemini ferè constat quàm Hübnero. Quales ipse verò inter homines locum aut numerum mereatur, jure merito dubitant illi, qui homines re, non nomine solùm sunt. Ignoran-

tia herede & fides mala ex eruditorum hominum numero vix non exclusum volunt, & denuo excludit eundem hoc Seculum IX. ubi se vel summè ignarum, vel certè mendacem ostendit, inter quæ extrema non datur in Historia hac medium. Si enim implere voluisset Historici officium, eundem non ignorare oportuisset, litem inter Ludovicum Pium ejusque filios ortam, ad seros usque nepotes pertinaciter sopitam, Romanis Pontificibus tantùm obfuisse, ut inter Secula Sedi Romanæ summè funesta hoc etiam numerandum fuerit. Testantur hoc tempora Gregorii IV., qui Ludovicum Pium inter & filios litem compositurus abiit in Galliam, sed re infecta rediit in Italiam, sua singulari vigilantia prohibiturus turbas Ecclesiæ noxias. Sergius II. in summo officio secutus Gregorium IV. Romæ excepit Ludovicum II. Lotharii Imperatoris filium, postquam magna pars Italiæ ab ejusdem Ludovici comitatu passa est tantum damnum, quantum vix ab ullo hostium est timendum. Gallos ex Italia reduces mox, sed alia ex mundi parte secuti sunt Saraceni, qui occupata etiam Româ D. Petri templum expilârunt adeò, ut Leo IV. vel utilitate summa, vel necessitate extrema permotus Urbe Leonina circumdederit idem D. Petri templum. Benedicti III. tempore idem Ludovicus Rex Anastasii Cardinalis fraudibus circumventus exercitum suum in Italiam misit, qui ejusdem Anastasii ductu ædem D. Petri spoliavit, Pontificem verò Benedictum in custodiam dedit, spoliandum absque dubio insignibus & Pontificio munere, nisi æquitatis causâ cognita Galli iniquitatem Anastasii condemnare, & ejus partes relinquere coacti fuissent. Sub Pontificatu denique Joannis VIII. lis inter Carolum Calvum, Ludovicum Balbum & Carolum Crassum fortunæ aleam variam nacta, in diversa egit quidem Joannem Pontificem adeò, ut nunc huic, nunc illi coronam Imperatoriam concesserit; quale tamen commodum Ecclesia inde retulerit, haud apparet. Aqua enim hæc *turbidissima* dedit Saracenis anam turbandi in Italia ita omnia, ut Pontifex ipsis tributum sat gravè solverit derelictus ab omnibus ex omni parte, dum studuit servire diversis partibus. Atque hæc una etiam inter causas fuit, quæ Joanni octavo foeminae potius, quàm viri nomen peperit; quam faciliè causam amplecteretur cum sociis Hübnerus, si Romanis Pontificibus favendum, non invidendum esse existimaret. Cæterùm quòd Stephanus VI. optaverit denique, in Roma-

Romanum Imperatorem eligi quempiam potius ex Italia, quàm Germania viris Principibus, haud ægrè ferendum est, si perpendatur causa; causa enim fuit hæc ipsa inter *Imperatores & Gallia Reges* lis, hoc Seculo perpetua, & Ecclesiæ Romanæ tristissima. Quoties quæso elegissent sibi Imperatorem vel ex Sueciæ, vel Borussia, vel alterius amicissimæ nationis viris Principibus plagæ septentrioni proximæ, si optatis respondisset eventus? dum nempe *proximus ardet Ucalegon*, remotiora tantisper obliviscimur incendia.

Responsio II. ad II.

IGNORANTIA hic palpabili laborare iterum se monstrat Hübnerus, dum asserit, Sergium II. ex Romanis Pontificibus fuisse primum, qui nomen mutavit, ne *Bocca-Portius* ullus audiret Romanorum Pontificum. Ignorantia, inquam, hæc est; ex omnium enim, qui nominum considerationem quandam habuerunt, Historicorum libris constat, hujus Pontificis parentem virum Romæ nobilissimum fuisse etiam *Sergium* vocatum. Vel igitur nomine altero non fuit appellatus, vel certè non mutavit, dum *Sergii* nomen retinuit; vel denique longè ante *Sergii* Pontificatum ipsius Majores assumpserunt nomen virò dignum. Accedit, quòd *Bocca-Portius*, nec Latinis, nec Italis idem significet, quod sonat *Os Porci*, etsi id affirmet Hübnerus. Cæterum lege Historiam Ant. Foresti & aliorum, an non Martin. Luther in sua juventute *Lother* aut *Luder* fuerit vocatus. Verùm relinquamus nos litem hanc vocabulariam Hübnero discutiendam.

Quòd verò Sergius II. inter Romanos Pontifices primus nomen mutavit, nullus certè probatorum Authorum meminit; meminere verò expressè de aliis hoc Seculo Pontificibus, nempe de Marino I., qui antea Constantinus, de Stephano V., qui Basilius, de Hadriano III., qui Agapitus, & Joanne XII. qui Octavianus vocabatur, atque horum ultimum alii Scriptores æquè ignorantes ac Hübnerus est, primum fuisse falso dixerunt, quòd aliud sibi nomen optavit, uti probè notavit Antonius Foresti. Nolim ego hic Hübnerum aculeatis mordere dictis, ut pœnam talionis luat.

Responsio III, ad III.

OCCURRIT hinc nobis fabula de Joanne VIII. imaginario Pontifice ; quæ fabula quoniam nec ingenii, nec veritatis speciem ullam habet, inter fabulas viris dignas nomen habere non potest. Suis certè è fabulis pridem eliminasset Æsopus, ut meliori jure inferi posset Lutheranorum Historiæ Ecclesiasticæ, in qua locum sibi ferè principem vindicare potest *biceps Papa, Lutherus nempe & Catharina, Papa & Papissa* non unius tantùm prolis parentes sacrilegi.

Quoniam verò in Romanis Pontificibus turpissimum meritò videri posset, & esset, quod in auctoribus suæ Religionis, ut vocant, Lutherani nec inficiari possunt, nec inter dedecora Ecclesiæ suæ numerandum putant, Lutheri nimirum sacrilegum matrimonium, ideo quanta calumnia Romanis Pontificibus hac etiam in parte sit illata, variis linguis ostendunt Historici diversissimi. Ex viginti, quos hinc obiter tantùm inquirens inveni, afferam solùm C. Bellarminum & Christophorum Ott, quorum uterque fusè falsitatem hujus, ut ajunt, Historiæ evidenter ostendit ex circumstantiis personarum, locorum, temporum & rerum aliarum. Et

Primò quidem ex circumstantia ipsius Historici Martini Poloni Monachi, qui ex confessione plerorumque etiam Heterodoxorum primus hujus fabulæ vel auctor vel promotor fuit. Is circa annum 1277. scripsit suum Chronicon, in quo Historicorum ipso longè peritiorum testimoniò immiscuit suæ Historiæ fabulas multas apertæ simplicitatis testes. Simplicitas certè apparet in ipsa de Joanne hoc, vel Joanna relatione, in qua refert, *Joannem fuisse Anglicum ex Moguntia*. Quasi verò Moguntia esset in Anglia, vel Moguntia urbs esset Anglia. Simplicitas apparet quoque ex hoc, quòd ausus fuerit scribere rem, quam per annos plures, quàm quadringentos nullus Historicorum ipso antiquiorum scripserat ; Sigebertum enim aut Marianum Scotum nihil scripsisse de foemina papissa, ostendit Bellarminus. De solo autem Sigeberto & Mariano Scoto posset esse dubium Magdeburgensibus. At Marianus scripsit circa annum 1070, Sigebertus circa annum 1100. quorum hic ultimus apertus fuit Romanorum Pontificum hostis,

Se-

Secundò ex circumstantiis papissæ, quæ Hübnero teste Moguntia ex prostibulo nata ab aliis Gilberta, ab aliis Agnes, ab aliis Jutta, nunc Moguntina, nunc Anglicana dicitur, Moguntia Fuldam delata inter alumnos ejusdem monasterii libros de magia incryptos posteritati reliquisse fertur. Ex hoc monasterio Athenas usque cum Amasio studiorum causâ pervenit, ubi ita eminuit, ut etiam viris doctissimis palmam præripuerit. Qui profectus in studiis occasio Romam petendi fuit, ubi doctrinâ suâ excelluit, ut absens etiam, & tantæ dignitatis immemor in Pontificem fuerit electa. Ita ferè habet fabulæ pars maxima.

Has unius personæ circumstantias qui bene componere noverit, magnus hic nobis meritò erit Apollo; non enim convenit patria, non nomen, non vitæ conditio &c. Tam longo tempore viri habitu foeminam abscondere; Veneri simul se totam dare, & studiis invigilare; inter doctissimos juvenes, imò & viros doctrinâ & virtutis fucatâ tantùm specie longo tempore eminere, ut in Pontificem etiam absens eligi mereatur, aut talis potius videri possit, est miraculum sua novitate cuncta mundi miracula longè superans. Non morantur nempe in eadem sede virtus & vitium, litterarum studium & turpe otium, ingenium Palladis serenissimum, & caput Veneris turbine & turpitudine plenum. Suò etiam fumò Veneri ignes non minùs facilè & citò produntur, quàm incendia alia; ardere simul & foetere incipiunt, & post breve tempus in apertas flammæ erumpit latens favilla.

Cæterùm cum tam bene constet adversariis de vita & moribus hujus Agnetis, quæramus ex ipsis, quisnam fuerit ejusdem Amasius, ubi natus, quæ utriusque studia, qui Athenis & Romæ auditores? Verùm nemo nec verbum reponit, aut reposuit in libris.

Tertio, minimè etiam conveniunt circumstantiæ loci. Moguntia enim, ut dictum est, & Anglia non conveniunt. Hunc igitur errorem ut corrigerent Lutherani quidam, dixerunt, fuisse dicendam Margantinam Anglicanam. Sed nec in tota Anglia hætenus fuit vel urbs, vel pagus, vel locus alius Typographis notus, qui hoc nomine vocaretur.

Qua verò ratione hæc Agnes, vel Gilberta, vel Jutta Moguntia Fuldam pervenerit, nec ipsis Moguntinis, nec Fuldenfibus constat. Facilior forsàn quæstio est & responsio, qua docebimur, quomodo Fuldâ Athenas pervenerit. Fateantur igitur Fuldenfes syncerò animò, utrùm ullum

suorum vel Alumnorum, vel Religiosorum unquam per omnia à nato Christo Secula Athenas miserint? fateantur etiam, utrum Fuldae monasterium tunc temporis jam fundum acceperit? Imò fateatur tota Germania, num sub Seculi VIII. vel IX. tempora tam avidus quisquam fuerit litterarum, ut Athenas usque ablegarit juvenes, vel sub schemate juvenum latentes foeminas, ut discerent Græcam fidem & mores Græcos? si Hübneri responsum alio loco datum audierimus, etsi auctori suo maximè contrarium, huc optimè quadrabit; ait enim, hisce Seculis non modò Germaniam, sed totum mundum crassissimis ignorantiae tenebris fuisse involutum. Ait item Latinam & Græcam Ecclesiam ita fuisse mutuò odiò divisas, ut usque hodie non secuta fuerit unio. Athenas saltem eo tempore ignorantiae tenebris obscuratas fuisse, nemo inficiatur præter Historiae imperitos; illo ipso enim tempore Athenis prorsus negligebantur litterarum studia, quæ post fata hujus Joannæ, si tamen unquam vixit, à Berda Theodora Imperatricis fratre denuo sunt restituta, sed minimè ex integro, uti clarè ostendit C. Bellarminus. Quæ ratione igitur huic Magistræ Gilbertæ Athenis tantus profectus respondit?

Parisiis potiùs paulò antè Musæ sedem sapientiæ figere cœperant sub Carolo M. Meccenate liberalissimo circa annum 790.; adeò ut Athenæ ex Græcia in Galliam migrasse fuerint visæ. Notavit hoc bene Theodoricus Scherenberg Scriptor Lutheranus, qui solcecismum suorum emendaturus scripsit, nomine Athenarum venire hic Academiam Parisiensem. Ne scilicet toto cœlo aberraret præclarus Historicus, maluit aberrare 300. miliaribus, quot nempe Parisii distant Athenis.

Si tamen vel Parisiis vel Athenis operam litteris navavit, liceat interrogare, cur non post acceptam Doctoratûs Laureolam rediit in Germaniam? quæ de causâ Romam petijt Germaniâ neglectâ, dilectâ patriâ ignorantiae tenebris sepulta? Si item Romæ sua placita publicè, seu de cathedra exposuit Doctor plusquam eximius, edisserant Lutherani &c. quæ in cathedra docuerit, cum hæc non minùs ipsis nota deberet esse quàm sedes stercoraria, quæ tam lutulentis coloribus ab ipsis est descripta & depicta? quinam denique fuerunt ejusdem vel tyrones, vel Romæ discipuli? quinam collegæ? altum est undique silentium, nemo respondet, vox faucibus hæret.

Quartò. Fortassis circumstantiæ temporis rem totam dilucidabunt? sed en! quàm bellè. Quæramus rursus, Moguntia quanto tempore vixit? quanto tempore Fuldae? quales item scripsit ibi libros de magia? ubi sunt illi libri? quanto tempore morata est Athenis? quanto tempore Romæ ante Pontificatum suum? quo & quanto denique tempore in Pontificatu? ad ultimam solum quæstionem responderunt varii variè; aliqui enim, uti probè annotavit C. Baronius, ajunt, fuisse Joannem vel Joannam hanc iuccessorem Martini I. qui mortuus est anno 654. ; alii dicunt successorem fuisse Theodori II, circa annum 904. ; alii demum successisse contendunt Leoni IV. & Pontificem fuisse annis duobus & tribus mensibus. Atque horum pars ultima satis agnoscit errorem priorum.

Utinam & ipsi suum errorem agnoscerent, quem profectò oculere non possunt. Eundem sanè pridem intelligere potuissent tum ex multis aliis, tum præcipuè ex Anastasio Romano Historico, qui eodem tempore simplici & fideli calamo scripsit paucis gesta Summorum Pontificum, quo tempore hæc fabula contigisse dicitur. Atque hic non solum quod audivit, sed quod vidit, scripsit; interfuit enim creationi plurium Pontificum, quorum aliqui Joannam hanc debuissent præcedere, alii sequi. Is verò affirmat, post Leonem IV. vacasse Sedem Summam quindecim diebus, & mox communi consensu creatum fuisse Benedictum III. ; quibus itaque verbis sufficienter indicat, nullam intermediam fuisse foeminam.

Alias circumstantias, quales sunt de partu Joannæ hujus in processione publica; de columna in rei hujus memoriam erecta; item de sede stercorearia &c. cum C. Bellarminus, Christophorus Ott, & centum alii eas sibi maximè repugnare ostenderint, ego pluribus non examinabo. Obstetrices enim ipsæ & foeminæ præsertim parùm pudicæ ridebunt hanc credulam Lutheranorum simplicitatem. Eorum unus Daniel Blondellus Scriptor Calvinianus fabulam hanc meritò explodendam esse confessus est, & ut omnes exemplum suum sequerentur, neminem non commonuit. Quicumque igitur ne hujus nec alterius sana sequitur monita, præter alia insolubilia argumenta & Authorum testimonia sibi opposita, eam patiuntur in Chronologia difficultatem, ut annorum numerum duobus annis & duobus mensibus augere cogantur, ita quidem, ut duo anni & menses illi duo nec inter Pontifices, nec inter horum annos ullum inveniant locum Chronologis penitus ignoti. Agnovit grandem hunc errorem tandem
ipse

ipse Hübnerus, ea propter censuit & ipse hanc Joannam è numero saltem annorum esse expungendam, quamvis inter Pontifices locum satis longum suo in libello huic Joannæ concefferit. Fassus est tandem equidem valde dubiam etiam à Protestantibus Scriptoribus adhiberi fidem imaginariæ huic Historiæ; addidit tamen, hoc dubium inter illas controversias poni deberi, quæ ante mundi finem non impetraturæ essent sententiam ultimam. In rebus nempe luce meridiana clarioribus non impetrabit Hübnerus sententiam ultimam, quoniam cum Scriptoribus sui similibus hætenus semper expectavit sanum iudicium.

Responsio IV. ad IV.

Eò quòd Romana Ecclesia maximopere semper certaverit pro Virginum ara, stylò in contrarium versò pugnârunt semper hæretici pro Veneris hara. Indecora hac nota ante tredecim Secula jam à D. Hieronymo sunt descripti, qui hæreticos ab Orthodoxis Sacerdotibus distingui facillè posse asseruit, quòd hi Virginem, illi Venerem imitari consueverint. Affirmat quidem more suo impudentius, quàm audaciùs, Hübnerus, Nicolaum I. *jam capisse* à matrimoniis ineundis arcere Sacerdotes: quæ verba & his similia quasi ex Bibliis deprompta firmissimè credunt Lutherani. Quàm parùm verò hîs di cûs suæ consulat Historiæ Hübnerus, minimè attendit: hætenus enim ipse in suo tomulo III. nullum attulit ex Romanis Pontificibus, qui vel ipse iniisset matrimonium, vel ulli ex Sacerdotibus matrimonium permisisset, certò certius non omisurus, si vel vestigium de hac materia deprehendisset, cani venatico simillimus. O si Romanæ Ecclesiæ Sacerdotibus unquam fuisset æquum, matrimonii vinculis sese illigare, quàm pleni Historicorum forent libri! veluti nempe pleni sunt continuis veterum hæreticorum singulis seculis cum fungis progenitorum impudicitis. Non inficiantur Romani, Græcæ Ecclesiæ hac in parte aliquid datum fuisse, ut nempe Sacerdotibus, qui ante susceptum Sacerdotium iniissent matrimonia cum Virginibus, integrum esset in eodem statu permanere: quàm arcûs tamen legibus hæcce matrimonia constricta sint, minimè omiserunt Historici. Non inficiantur item Romani, & cum his apertè D. Bonifacius Germanorum Apostolus, multos tum in Germania, tum Gallia Sacerdotes fuisse polygamiâ infectos.

Quòd

Quòd verò, non dicam, in tanta sacrilegia, sed tantùm in ullum Sacerdotis Germani vel Francici matrimonium consenserit Romana Ecclesia, quis unquam probatorum authorum scripsit? Authorum certè neminem citavit Hübnerus, suæ Historiæ auctor ipse sibi sufficientissimus, quam rudibus pueris & credulis foeminis, non viris gravibus scripisse ipse suo opere testatur. Sedeat, amabo & vel non ex ipsis Lutheranis præconibus aliquis occipiat scribere suorum aliquot æqualium vel collegarum gesta, profectò ab inceptis desistet quamprimum impeditus calamus, si ab uxoribus vel copiosis liberorum manipulis cogatur abstrahere. Correlativa hæc nimirum eam sortita sunt naturam, ut vel talia non sint, vel secum suam caudam trahant quovis cometa longiorem.

Responsio V. ad V.

MULTIS Hübnerianis ignorantibus hoc Seculo detectis accedat etiam hæc minimè ultima, qua audet dicere, ex coronatione Caroli Calvi à Joanne VIII. facta in vulgus descendisse rumorem, neminem posse agnosci à populo Cæsarem, nisi coronatum à Pontifice Romano.

Præterquam enim, quòd asserti sui rationem nullam afferat, ostendit se ignorare, quòd tum in Oriente, tum in Occidente fuerint à Romano Pontifice coronati Imperatores & Reges. In Oriente nimirum Justinus anno 526. è manu Pontificis D. Joannis I. coronam accepit Imperatoriam; Justinianus junior verò circa annum 712. à Constantino Pontifice coronatus est, ut communis hæctenus Historicorum fuit assertio, qui non minùs confitentur, Pipinum Gallia Regem, ante Carolum Calvum, pluribus quàm centum annis fuisse à Zacharia Papa diademate regio exornatum; Carolum verò filium à Leone III. coronâ Imperatoriâ anno 800. decoratum fuisse, scribit etiam Hübnerus. Ludovicum etiam Lotharii Imperatoris filium honorem & coronam similem accepisse à Sergio III. fatentur omnes. Observent igitur Lectores benevoli, quàm sæpè fallant & fallantur simplices & fallaces Hübneriani tomuli, jure municipii in Germania bibliothecis haudquaquam digni, sed cum fallacibus zingaribus procul pellendi. Liceat per benevoli Lectoris veniam ita claudere hoc Seculum, cum Hübnerus longè acerbioribus clausulis sua finierit Secula,